

Előfizetési árak:

régi évre . . . 90 Leu
 Negyed évre . . . 45 Leu
 Egy hónapra . . . 15 Leu
 Hirdetés — Nyílttér
 díjszabás szerint.

SZÉKELY UJSÁG

egyesülve a SZÉKELY HIRLAP-pal.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A
 SZÉKELY UJSÁGOT
 néhai Molnár Emil,
 a
 SZÉKELY HIRLAPOT
 Bíró Lajos alapította.

Felelős szerkesztő és kiadó:

Kovács J. István

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

KOVÁCS-HIRLAPIRODA, Str. Gen. Avarescu
 (volt Gábor Áron-utca) 1. szám.

Főszerkesztő:

Dr. I. Diénes Ödön

Vajudik a világ.

A nemzetközi pénzügyi rendszer válságos óráit éli. A diplomata újabb konferenciákat hívnak össze, hogy megmentsék a rendszert a rombadőléstől.

Január 20: világkonferencia.

Újabb jelentések szerint január 20-ra Laussanneba összehívták a hadisarcgyűlést, amelyen az európai országok le fogják tárgyalni Németország ügyét. Megvitatják azt, hogy fizessen-e Németország vagy sem. És ha nem, akkor is legfeljebb csak két évi moratoriumot kap. Azt hiszik, hogy ezen idő alatt beáll a javulás. Newyorki jelentések szerint a konferencián részt vesz Amerika delegátusa is.

Január 18: népszövetségi ülés.

Január 18-án kezdődik meg a Népszövetség januári ülése. Itt is tulnyomóan pénzügyi problémák vannak napirendre tűzve. A gyűlés előtt a tagállamok delegátusai Baselben tanácskoznak, hogy megpróbálják megmenteni, ami megmenthető. Február 2-án lesz a lezáró konferencia, amelyet csak abban az esetben lehet megtartani, ha a hadisarcok ügyében még elvi döntést hoztak.

Újévi nyilatkozat.

Budapestről jelentik: Károlyi miniszterelnök a székesfehérvári sajtó

Jan. 18 és 20 iki konferenciák, melyek döntő jelentőségűek lesznek Európa életében.

utján újv alkalmából nyilatkozik. Három főproblémát jelöl meg, melyeknek megoldására összpontosítja erejét a kormány.

Elsősorban mindenáron biztosítani kell a gazdasági élet folytonosságát és fejlődésének lehetőségeit.

Másodszor megóvni a magyar államhitelt. Harmadszor fenntartani a pengő vásárló erejét, illetve ezzel egyértelműen elkerülni az inflációt.

A magyar miniszterelnök cikkében ismételt hangszólyozza, hogy minden baj okát az elszármított szerződésekből látja. Szerinte a belátás korának mielőbb el kell következnie. A végzetes helyzet önmagát teszi lehetetlenné és szükség-szerű kényszerűséggel fogja megszülni Európa általános politikai és gazdasági építményének megváltoztatását. Azon új élet, amelyet a nagyhatalmak elképzelése szerint a szerződések lettek volna hivatva megalapozni, világsszerte csődbe került és napról-napra dokumentálja a benne rejtőző ellentmondásokat. A jobb jövő felé szenvedéseken át visz az út — írja a miniszterelnök — és a nehéz esztendőket minden magyarnak úgy kell tekinteni, mint megváltást, azért a boldogabb életért, amelyhez való jogait bebizonyítja, hogy a válság idején nem csügged el.

lön parlamenttel. Belügyeit saját maga intézné éppen úgy, mint Románia és Magyarország, ellenben közös volna a három állam hadügye, pénzügye és külügye. Maniu Gyulának nagy szerepet szántak ebben az alakulatban s a kombinációk tudni vélik, hogy a román nemzeti parasztpárt elnöke azért vonult vissza egyidőre a politikától, hogy az eljövendő új alakulatban, mint legfőbb méltóság elnyerője térjen vissza Erdély kormányzói gépezetéhez.

Hogy ezek az érdekes kombinációk nemcsak a magyar politikai közvéleményből termelődtek ki, jellemzi az, hogy a kisanant budapesti külképviseleti tényezőinek környezete is ilyen szemszögből tárgyalja a dolgokat s amidő az egyik követségen pukatolóztam az események állása iránt, egész kedélyesen azt kérdezte tőlem az egyik igen súlyos politikai egyéniség: Mit gondolk, hány hónapig fog Károly király Budapesten lakni és hány hónapig Bukarestben. Ezt a kérdést az illető politikus még akkor intézte hozzám, amikor jómagam egy szót sem szóltam a magyar közvéleményben élő politikai kombinációkról. Sajnos, ezenkívül csak sokat jelentő mosolyokat és kitérő válaszokat kaptam minden kérdésemre, azonkívül, hogy az illető kijelentette:

— Tudtommal koronázási akadályai lennének a dolognak. Szent István koronáját csak római katolikus uralkodó teheti a fejére.

A magyar kormányzó helyzete a kombinációk szerint.

Magyarország előbb-utóbb elintézi a királykérdés problémáját s a mai magyar királyságot kormányzó Horthy Miklós kormányzói méltóságát erre az esetre bizonyosan már eleve is tisztázzák. A perszonális unió létrejötte esetén Magyarország mai kormányzója — állítólag — nemzeti ajándékba kapná Mezőhegyest, ezt a nagyki-terjedésű mintagazdaságra berendezett állami birtokot hercegi ranggal és a hadseregben elfoglalandó legmagasabb pozícióval.

A kombinálók még azt is tudni vélik, hogy ennek az egész új alakulatnak Franciaország lenne a bankárja és propagálója, mint aki tudja, hogy azok a népek, melyek ma nem ragadják meg a cselekvés kínákozó lehetőségeit, lemaradnak, mert helyettük az idő fog cselekedni, amely nem lesz tekintettel érdekeikre.

Zsufolt ház nézte végig — a Leányvásárt.

A kézdivásárhelyi REF. DALÁRDA műkedvelőinek a szereplése mindig kultur-eseményt jelent, egyben — zsufolt házat is. Részletesen az előadással vasárnapi számunkban foglalkozunk, itt csak annyit, hogy köz-kívánatra szombaton, jan. 9-ikén megismétlik az előadást. Aki nem volt ott az első előadáson, alkalma lesz most megnézni és tapsolni derék műkedvelőinknek, akik egytől-egyig méltók a dicséretre.

Fantasztikus kombinációk a román — magyar perszonálunióról.

Közös hadügyről, külügyről és erdélyi fejedelemségről beszél a merész kombináció — Maniu Gyula Erdély élén — Horthy kormányzó hercegi ranggal vonul nyugalomba

A Chikago Tribune budapesti levelezője igen érdekes formában ismerteti Károly király és gróf Bethlen István temesvári találkozásához fűzött kombinációkat. A cikket kivonatossan közöljük, miután az Romániát is igen közelről érdekli.

Gróf Bethlen István emlékeztetés temesvári találkozására Károly királlyal még nagyobb szenzációt váltott ki politikai körökben, mint annakidején a Bethlen kormány lemondása, amely ugyancsak váratlanul szinte márholnapra következett be, egy győzelmes választás lezajlása után.

A Károly királlyal való találkozás megmagyarázza a távozás okát.

A közvélemény, amely a rendült bizalom ellenére is hitt valahogyan Bethlen gróf politikai zsenialitásában, messzebbmenő célokat keresett a kormány éléről való távozásban s most a temesvári királyi találko-

zás után szinte felujjongva vette tudomásul az érdekes audienciát. — Itt a magyarázat...

Román-magyar perszonálunió, erdélyi fejedelemség

A kombinációk kvintesszenciája, melyet a temesvári találkozással kapcsolatos különböző véleményekből lesűrűhettek: a perszonál-unió. Eszerint gróf Bethlen István volt magyar miniszterelnök nem azért távozott a miniszterelnöki székből, hogy ezzel politikája csődjét akarta volna dokumentálni, hanem azért, hogy régi tervét, a román-magyar perszonáluniót megvalósítsa. Mint miniszterelnök korlátozva volt ilyen irányú akciókban s minthogy Károlyi miniszterelnök tulajdonképp csak helyettese Bethlennek, akkor veszi át újra a hatalmat, amikor akarja s ez a megfelelő időpontban be is fog következni. Kétségtelen, hogy Bethlen a román-magyar perszonálunióról tárgyalt Károly királlyal Temesváron. A perszonálunió megvalósulása esetén Erdély külön vajdaság, vagy fejedelemség lenne, kü-

Az új vágóhidat ünnepélyesen adják át a rendeltetésének.

Amint a SZÉKELY UJSÁG megírta, az új vágóhid munkálatai végre olyan stádiumba jutottak, hogy átadható a forgalomnak.

A vágóhid üzembe helyezése ünnepélyes formák között szerdán, Vizkereszt-napján lesz a következő program szerint:

Indulás a főtérről.

A délelőtti, főtéri Vizkereszt-ünnepség után körülbelül 1/211 órakor gyülekezés a főtéren. A gyülekezés az ipartársulatok zászlóalatti felvonulásával kezdődik.

Az összegyűlt közönség az Önk. Tüzoltó Egylet fuvós zenekarának játéka mellett vonul le a vágóhidhoz.

A levonulás ceremóniás sorrendben történik.

Elöl a fehér munkaköppenybe öltözött mészárosok és hentesegédek vezeték erre az alkalomra a város által adományozott

és levágásra szánt nagy fehér bikát, melynek husát a város szegényei és a Népkonyha között fogják szétosztani.

Mindenik mészáros és segéd a kezében tartott bárdal fogja jelképezni a Nemes Mészáros Céh jelképét.

Ezután jönnek lobogójuk alatt az ipartársulatok, majd a város vezetősége és a közönség.

A megérkezéskor.

A vágóhidra érkezéskor ünnepiesen átvesszi a város és átadja rendeltetésének az üzemet.

Megelőzőleg a három felekezet papjai fogják megáldani az új üzemet, mint a város egyik jelentős iparának, a mészáros és hentes-iparnak új, remek alkotását.

Este bankett.

A napi ünnepséget este a Vigadóban társasvacsora fogja berekeszteni, melyet a Mészáros Ipartársulat fog rendezni.

Megnyílt a Népkonyha.

Január 1-én, újév napján adták át a közönség áldozatkészségéből felállított Nép-konyhát a rendeltetésének.

Az ünnepies megnyitáson a város interimár bizottságán kívül megjelentek Gábor György főszolgabíró, a nőegyesületek vezetői és tagjai, valamint az állami középiskolák tantestülete és számos érdeklődő emberbarát.

Barátságos, meleg, tágas szobában van a konyha beállítva, ugyanott az asztal felterítve a városi szegények részére. A konyha körül nagy ügybuzgósággal forgolódnak a sütés-főzésre felügyelő lelkes asszonyok, miközben felcsendül a felekezetek papjai ajkairól az áldást hangoztató szó.

Elsőnek az uralkodó nemzet papja, Raffiroiu gör. kel. lelkész szentelte fel a konyhát, majd Paál Lajos ref. lelkész magasszárnyalásu beszéde következett, végül Angeli Sebő róm. kath. lelkész szívhezszóló imája volt a felavatásnak befejező része.

A felavatás után dr. Bidu V. Valér kórházi főorvos, interimár bizottsági elnök román beszédben a Népkonyha hivatását fejtegette és kérte a jelenlevő hatóságok fejeit, hogy karolják fel ezt az eszmét, mely a jólétkonszág zsírpontjait nyitotta meg. Majd átadta a vezetést dr. Nagy Zoltán városi orvosnak és Miklós Benedek interimár bizottsági tagnak.

Érdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy a Népkonyhán a megnyitás napján 52, második napon 58, jelenleg 60 szegény részesült izletes, meleg, jó ebédben. A menüt is érdemesnek tartjuk itt lejegyezni.

A megnyitás napján a következő ebéd volt: Marhahus leves, mártás és krumpli

II. napon lencse feltéttel

III. " Gulyás leves

IV. " Paszuly feltéttel

V. " székely gulyás.

Szerdán, Vizkereszt napján krumpli-leves lesz, azonkívül minden egyes szegény 1-1 kiló húst kap.

Elismerőleg kell megemlíteni dr. Nagy Zoltán és Miklós Benedek kivül a főzést vezető két lelkes és ügybuzgó asszonyról: özv. Ferenc Károlynéről és Nagy Józsefnéről, valamint a nőegyesületek hölgybizottságáról. U. i. a város nőegyletei két-két tagot küldöttek ki, akik naponként felváltva részt vesznek az ellenőrzésben. Ennek a hölgybizottságnak a tagjai: Nastási Cornelné, Gábor Györgyné főszolgabíróné, Katz Hermanné, Blatt Jenőné, Miklós Benedekné, dr. Botos Józsefné, dr. Nagy Zoltánné és Tóth Balázsné.

Ez a hölgybizottság végezte a gyűjtést, azonban a városnak nagyon csekély része lett eljárva. Jólesőleg említjük meg, hogy kevés akad, aki ne adott volna valamit a konyha részére és reméljük, akihez ezután bekopogtatnak, szintén nem fogja üres kézzel vagy üres ígérettel elengedni a jólétkonszág nevében bekopogó hölgyeinket.

HIREK.

SZÉKELY UJSÁG

Politikai hetilap.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Jan.

5

1932.

— A tulhalmozott kéziratok miatt jelentettük meg a Székely Ujság mai rendkívüli számát.

— A róm. kath. házszentelés sorrendje. Jan. 6-án, vizkereszt napján d. e. Welnreiter sörgyártól Finta kereskedőig. Rózsa-utca Nagy István udvarán át a Barompiac, Kovács-szer. A tanácsház udvarán át Benkőig. D. u. Várhelyi kereskedése előtt be a Deszkapiac az árvaházig. Torjai-ut, Tompos, az Új-ut, utánna a Rácok után be a Kanta. Jan. 9-én, szombaton délután az üzletek. Jan. 10-én, vasárnap. Várhelyitől fel a piac jobbfele a ref. egyház-palotáig. Kertmege, Szala, Csernátoni-ut. Jan. 11-én, hétfőn délután. Vasut-utca, Ref. Temető utca, Tulsókertmege, Oroszfalu-ut. Jan. 18-án, vasárnap Oroszfalu. Szent mise, utána házszentelés.

— Háromtagú bizottság fogja kivetni a három évre szóló átalányadót. A pénzügyminiszter utasításokat küldött a pénzügyi adminisztrátorokhoz az új adótörvények alkalmazását illetőleg. Január 1-től kezdve mindazon kereskedők és iparosok, akiket a legutóbbi 3 év alatt átlag 150,000 leu kereset után róttak meg adóval, a „patenta fixa” alapján egyszerre 3 évre szóló érvény-nel adóztatnak meg. A szükséges osztályozást speciális bizottságok fogják végezni amelyeknek tagjai lesznek a pénzügyi adminisztráció egy-egy delegátusán kívül egy bíró és az ipar és kereskedelmi Kamarának egy megbízottja. Ezzel egyidejűleg a pénzügyminiszter elrendelte, hogy az ipar és kereskedelmi kamarák január 10-ig kimutatást tartoznak beterjeszteni mindazokról a cégekről, amelyek az új cégbejegyzési törvény alapján be lettek jegyezve. A speciális bizottságok működésüket a miniszter által később megállapítandó időpontban fogják megkezdeni.

— Fordulat az erdélyi róm. kath. status ügyében. Bukarestből jelentik: Ismeretes, hogy az erdélyi róm. kath. státussal szemben a kormány rendkívül mostoha politikát folytat. Betiltották a státus gyűlését. Majláth püspököt, az erdélyi katolikus hívők ősz főpásztorát a legképtelenebb vádakkal illették és még a katolikus státus vagyoni jogi helyzetének jogosságát is firtatták. Ebben az ügyben most érdekes fordulat történt. A kormány ugyanis megbízást adott dr. Pop Valér erdélyi miniszternek, hogy a katolikus státus ügyében tárgyal-

sokat folytasson a Vatikánnal. A miniszter január 20-án utazik el Rómába tárgyalásra. Remélhető, hogy a tárgyalás eredménnyel fog végződni és a katolikusság elégtételt fog kapni sérelmeiért.

— A kereskedelmi és ipari vállalatok figyelmébe. A pénzügyigazgatóságtól kaptuk az alábbi felhívást: — A helyi pénzügyigazgatóság figyelmezteti a megyében levő összes kereskedelmi és ipari vállalatok vezetőit, hogy az 1930 évi eváziós törvény 7-ik szakasza alapján kötelesek minden év december 31-ig bevallani a pénzügyigazgatóságnál egy névjegyzék kapcsán az előző 12 hónap alatt alkalmazásukban volt összes személyeket, lakhelyük megnevezésével, feltüntetve mindegyiknél az azon idő alatt nekik fizetett illetmények összegét, részletezve azok minősége szerint, úgymint: készpénzilletmény, természetbeni lakás, fűtés, világítás, ellátás, nyereségrészesedés, napidíj, vagy bármilyen más címen fizetett javadalmak. Mivel ezideig nagyon kevesen tettek eleget ezen kötelezettségüknek, a pénzügyigazgatóság felhívja az érdekelt vállalatokat, akár egyéni, akár társas cégek legyenek, hogy még 1932 év január hó első napjaiban tegyék meg az említett bejelentésüket, mert ha nem teszik meg, a fent említett törvény-szakasz alapján 2000—10.000 leuig lesznek megbüntetve.

*) Elveszett. Újév napján elveszett egy mellű a piactéren. Kérem a megtalálót, szíveskedjen a Kovács-hírlapirodába illő jutalom ellenében beadni.

A mozi műsora.

Január 6-án, szerdán délután és este az 1931—32 év szezonnyitója, a:

„RANGÓ”

Az afrikai állatvilág csodálatos élete elevenedik meg e hatalmas filmben: a majmok, tigrisek, bivalyok és egyéb tropikus vadak csodálatos és európai ember számára ismeretlen élete. „Rangó” egy fiatal orángután. Ő körülötte forog az egész hatalmas film, az ő története ez a filméposz.

Egész különleges körülmények között készült ez a film. A rendező B. Shvedsack (a „Chang” és a „Négy toll” rendezője) egy hatalmas fán fölépített magának egy miniatűr lakóházat és innen fotográfálta a film legnagyobb részét. Közben valósággal tűzsvénnyel vette magát körül a vadak támadásai ellen és így sikerült is neki olyan csodálatos felvételeket produkálni, amely páratlan a hangosfilm történetében. A film legsodálatosabb epizódja: egy hatalmas bivaly és egy tigris élet-halál harca. Az egész küzdelem a szemünk előtt folyik le és a végén győz a tigris.

A film eredeti negatívját muzeumban helyezték el és az angol király a kiváló és vakmerő rendezőt „Lord”-dá nevezte ki.

RANGÓ, a csodálatos állatfilm csak szerdán kerül előadásra a megszokott olcsó helyárakkal.

Kelím szőnyeg az előfizetőknek

A TUNDÉRUJIAK előfizetői részére egy kelím-szőnyeg anyagát egynegyed részben kidolgozva és a további kidolgozáshoz szükséges pamutot adja.

Az előfizetési ár 540 leu egy évre, az aján-dék vámjával együtt valószínűleg az évi előfizetés összesen csak 600 leu lesz.

Megrendelheti és előfizethet a Kovács-hírlapirodában.